

Sanglærke *Alauda arvensis*

Skylark

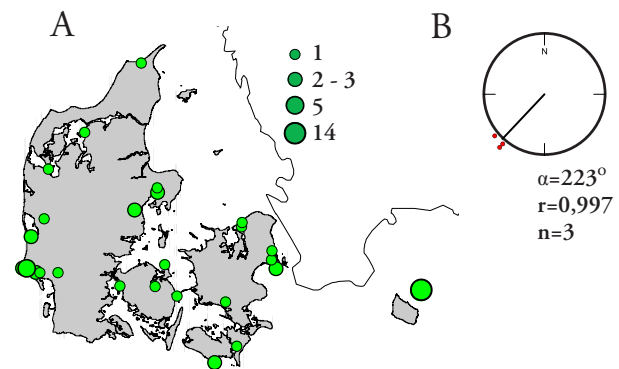

Fig. 2. A) Mærkningslokaliteter for fugle, som senere er genmeldt, samt artens danske yngleudbredelse (1993-96). Ringing sites for birds later recovered, and breeding distribution (1993-96). B) Retning af direkte efterårstræk (aug-dec, >100 km). Direction of direct autumn migration (Aug-Dec, >100 km).

Sanglærken er en almindelig ynglefugl over hele Danmark, skønt bestanden gik kraftigt tilbage fra 1970'erne til midt i 1980'erne. Arten yngler i det åbne land, på marker, enge og strandenge. Sanglærken yngler over det meste af Europa, med de største bestande i Ukraine, Rusland, Polen og Spanien. Udbredelsen fortsætter fra Europa videre østpå i et bredt bælte gennem Asien til Stillehavet. I de nordlige og østlige egne af udbredelsesområdet er fuglene trækfugle, mens de sydlige bestande i højere grad består af standfugle. Danmark passeres af trækkende sanglærker i februar-

maj og september-november (Olsen 1992, Lausten & Lyngs 2004).

Mærknings- og genmeldingsdata

I Danmark blev den første sanglærke ringmærket i 1921. I alt er 5.742 fugle mærket (fig.4), flest i 1993 (259). Af i alt 52 genmeldte fugle var hovedparten ringmærket på kystlokaliteter, flest på Christiansø (fig. 2A). Der foreligger ingen genfund af fugle ringmærket i de mere centrale dele af landet, hverken i Jylland, Fyn eller Sjælland. De genmeldte fugle er mærket fra

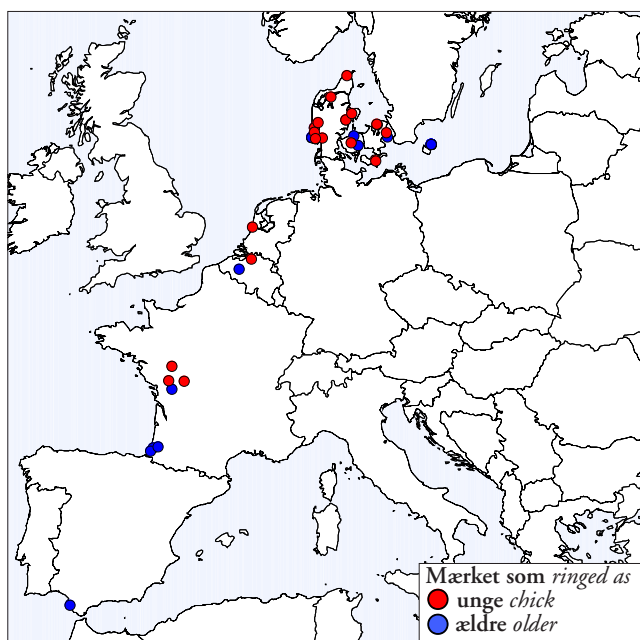

Fig. 1. Samtlige genfund af sanglærke ringmærket i Danmark (n=54). All recoveries of skylark ringed in Denmark (n=54).

Fakta Facts

Mærkninger Birds ringed 5.742

Genmeldinger Recoveries

Antal genmeldinger No. of recoveries 54

-heraf uden for Danmark Recovered abroad 11(20%)

Antal fugle No. of individuals 52

-heraf mærket som unger Ringed as chicks 20(38%)

Genmeldingsandel Proportion recovered 0,9%

Mærket i udlandet og genmeldt i Danmark 79

Ringed abroad and recovered in Denmark

Ekstremer Extremes

Højeste alder Oldest bird min. 8 år 3 mdr.

Længste afstand Longest dist. Spanien Spain 2.556 km

Nordligst Northernmost Danmark Denmark (57° 35'N)

Sydligst Southernmost Spanien Spain (36° 32'N)

Østligst Easternmost Danmark Denmark (15° 12'E)

Vestligst Westernmost Spanien Spain (06° 18'W)

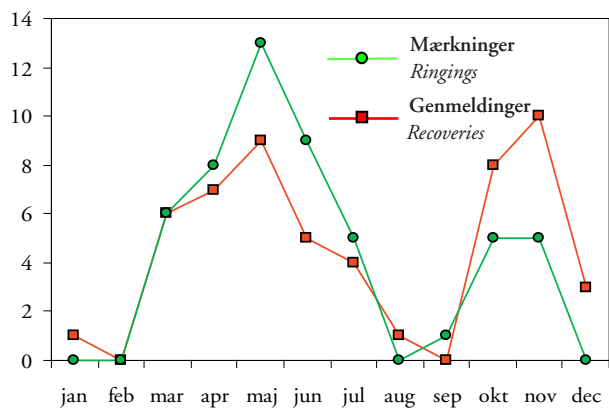

Fig. 3. Mærknings- og genmeldingsmåned for genfund af sanglærke. Month of ringing and recovery of recovered skylark.

marts til november, flest i maj og oktober-november (fig. 3). I alt 20 af de genmeldte fugle er mærket som redeunger (fig. 1), og foruden disse tilhører fire fugle, ringmærket i juni-juli, formentlig også den danske ynglebestand. I Danmark er der genfundet 79 sanglærker ringmærket i udlandet.

Træk og overvintring

De danske sanglærker er trækfugle. De første genfund syd for Danmark er fra slutningen af oktober (fig. 5). Gennemsnitspositionerne for oktober og november er placeret syd for Danmark (fig. 6). Trækretningen er meget koncentreret (fig. 2B), med efterårsgenfund fordelt i et smalt bælte mod sydvest gennem Holland, Belgien, det vestlige Frankrig og Sydspanien (fig. 5). I Danmark er der genfundet et stort antal sanglærker ringmærket i Holland (28) og Belgien (46) (fig.

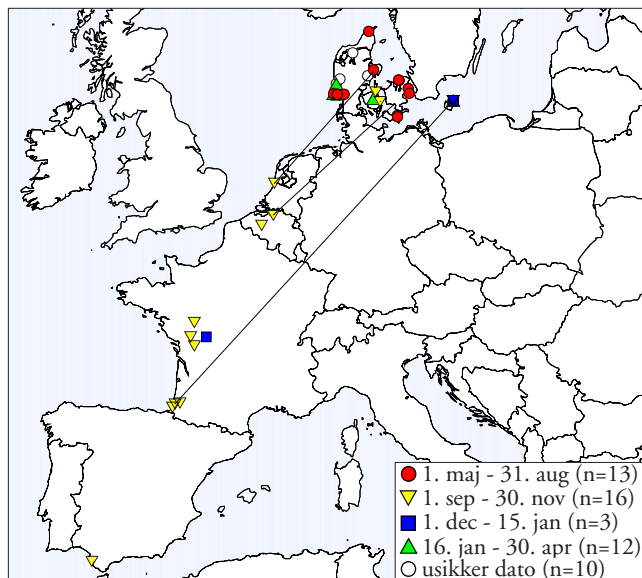

Fig. 5. Genmeldinger fra forskellige sæsoner af sanglærker ringmærket i Danmark. Linjer angiver direkte træk. Recoveries from different seasons of skylark ringed in Denmark. Lines indicate direct autumn migration.

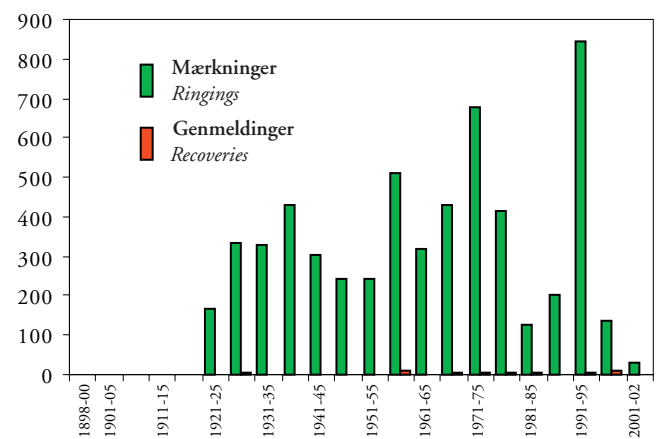

Fig. 4. Mærknings- og genfundår for sanglærke ringmærket i Danmark. Ringing and recovery year of skylark ringed in Denmark.

7). Disse fugle er hovedsagelig ringmærket i oktober (65%) og november (24%), og genfundet i Danmark fra februar til oktober, heraf en stor del (54%) i yngletiden. I Danmark er ydermere fundet en sanglærke i maj, som var ringmærket i det sydlige England i februar. Otte danskmærkede sanglærker er genfundet i Danmark i november og december, men disse var alle ringmærket i træktiden, heraf syv på Christiansø, og var formentlig ikke danske ynglefugle. Ud over disse vintergenfund er der et vintergenfund fra Frankrig (fig. 5).

Sanglærkerne vender ofte tilbage til Danmark allerede i februar (Olsen 1992), og i marts er gennemsnitspositionen placeret her i landet (fig. 6). I forårsperioden foreligger der kun genfund fra mærkningslokaliteterne, heraf flere året efter mærkningen og ét efter to år. I sommerperioden er der også genfun-

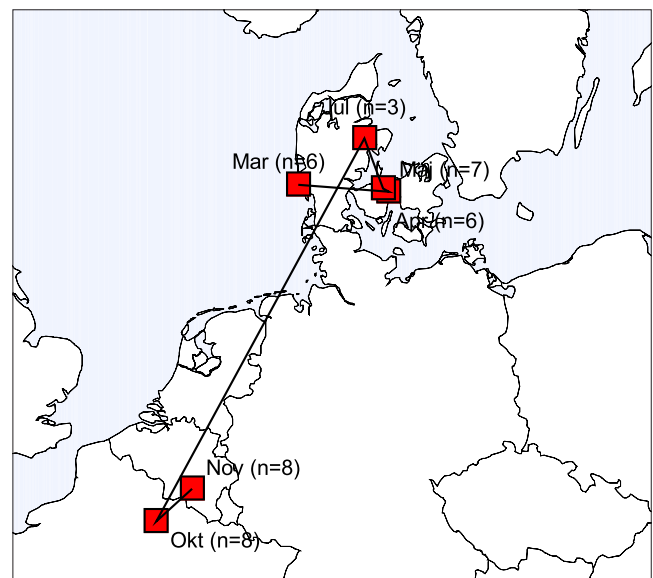

Fig. 6. Månedlige gennemsnitspositioner for sanglærke ringmærket i Danmark. Monthly mean positions of skylark ringed in Denmark.

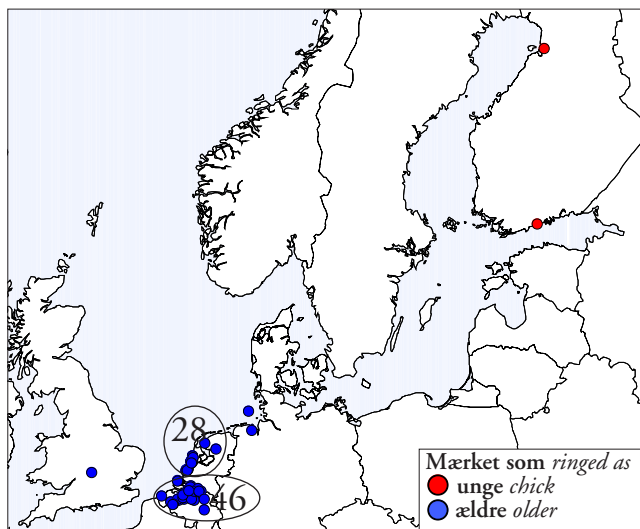

Fig. 7. Mærkningslokaliteter for sanglærke ringmærket i udlandet og genmeldt i Danmark (n=79). Ringing locations of skylark ringed abroad and recovered in Denmark (n=79).

det flere sanglærker på samme lokalitet, hvor de blev ringmærket, en enkelt hele seks år forinden.

Der foreligger meget få oplysninger om de danske trækgæsters yngleområder. Ingen af de dansk-mærkede trækgæster er fundet nord for Danmark, og blandt de udenlandskmærkede fugle genfundet i Danmark er blot to ringmærket som redeunger, begge i Finland (fig. 7). De to finske fugle blev begge fundet i Danmark i deres første leveår, den ene 5. oktober og den anden 3. marts.

Genmeldings- og dødsårsager

21 af de genmeldte sanglærker er aflæst i live i Danmark (16), Holland (1), Belgien (2) og Frankrig (2). Blandt de 33 fugle, der er indrapporteret som døde, var dødsårsagen ikke fastslået for 24, fem blev skudt

(i Frankrig), tre dræbt af rovfugl og én taget af kat. Omkring 60% af de genmeldte fugle er døde i løbet af deres første leveår. Den længstlevende danskmærkede sanglærke blev mindst 8 år og 3 mdr. Fuglen blev mærket som voksen på Christiansø i april 1970, og ringen blev fundet samme sted i frisk uglegylp i oktober 1977. Den ældste sanglærke i Europa blev 10 år og 1 mdr. (Staav 1998).

English summary

The skylark is a common breeding bird all over Denmark. Migrants pass Denmark in September–November and February–May.

The first skylark was ringed in Denmark in 1921, with the majority ringed in the first half of the 1990s. The majority of the recovered birds were ringed at coastal sites, with very few ringed at inland locations.

The Danish skylark population is migratory. The first birds are recovered south of Denmark in late October and the mean position is south of Denmark in October–November. The migration is directed SW, and during autumn birds are recovered in the Netherlands, Belgium and France. One bird was recovered in France in winter and eight in Denmark. The birds recovered in Denmark were all ringed during migration and were probably from populations further northeast.

Many skylarks return to Denmark in February but only a few have been recovered during spring. The mean position is in Denmark in March. During spring and summer skylarks have been recovered at the same site as they were ringed in earlier years.

The recoveries give only very limited information about the origin of the passage migrants: two birds ringed in Finland as chicks were recovered in Denmark on 5 October and 3 March, both in their first year of life.